

Monumentnummer*: 511392

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82817/143

Woonplaats*

Haarlem

Gemeente*

Haarlem

Provincie*

Noord-Holland

Kadastrale gemeente*

Haarlem

Sectie*

I

Kadastraal object*

Appartement aanduiding

Grondperceel

Haarlem

I

5629

Haarlem

I

5656

Haarlem

K

3216

Haarlem

K

3902

Omschrijving**

Omschrijving

HISTORISCHE PARKAANLEG. Het Frederikspark ligt tussen de stad en de Haarlemmerhout. De gelaagdheid van het park is vanaf de middeleeuwen tot stand gekomen toen het al een recreatieve bestemming als speelveld vervulde; hiervan resteert de historische structuur (XVII) bestaande uit het rechthoekige, oorspronkelijk geheel open terrein omsloten door de Dreef, Baan en Kleine Houtweg. In 1832 richt tuinarchitect J.D. Zocher jr. de plaats in als koekamp en wandelpark, hierbij baseert hij zich op het uitgevoerde ontwerp (1809-1810) van zijn vader, J.D. Zocher sr. die in opdracht van Lodewijk Napoleon een aanleg in landschapsstijl realiseerde met een eivormig grondpatroon, in ruime curven verlopende paden, weitjes en bossages. In 1862 wordt door de firma J.D. en L.P. Zocher een ontwerp voor een villapark gemaakt, waarbij het reeds bestaande park en het grondpatroon wordt gebruikt voor de invulling met villa's. Het villapark is opgevat als een eenheid (natuur en cultuur) waarbij met behulp van natuurlijke en bouwkundige middelen een architectonische ruimte is geschapen. De eenvoudige opzet van het villapark kenmerkt zich door ruime villakavels rondom een centrale ovale ruimte die parkachtig is ingevuld en een openbare rondwandeling. De ovaal vormt het hart van de ruimtelijke compositie, schept ruimte en bindt de zichten die zowel naar binnen als naar buiten zijn gericht centraal samen. Vanuit noordwestelijke richting (Houtplein) loopt een zichtlijn naar het open middendeel van het park. De villa's zijn gescheiden middels groenwallen en hebben allen een vrij zicht over het centrale grasveld; de villa's nr.4 en 6 hebben ook een duidelijke oriëntatie naar buiten toe, op de Dreef. Het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Frederikspark verkeert thans (1999) in een slechte staat van onderhoud, daarnaast vormt de uitbreiding van het provinciehuis en de verbreding van de verkeersweg, waardoor villa nr.1 geïsoleerd is komen te liggen, een verstoring. Doch de essentiële bestanddelen van het park namelijk het ringvormige pad rondom het open middenterrein, evenals de schikking van de in het groen gesitueerde villa's eromheen zijn behouden gebleven.

Waardering

HISTORISCHE PARKAANLEG van algemeen belang: - vanwege de vanaf de 14de-eeuw geldende recreatieve bestemming; - als een van de vroegste voorbeelden van een 19de-eeuws stads- en villapark; - als eerste en enige villapark van de tuinarchitect J.D. Zocher jr. in Haarlem; - vanwege de ontwikkeling van het gebied van openbaar speelveld (De Baan) naar openbaar wandelpark (De Koekamp) naar villapark (het Frederikspark); - vanwege de kleinschalige aanleg en eenvoudige vormprincipes namelijk villa's in een landelijke omgeving gegroepeerd rondom een open centrale ruimte; - vanwege de sterke relatie van het park met de stedenbouwkundige situatie (omringende gevelwanden); - vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie van de verschillende onderdelen van het park.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Park

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument